

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (descriptive study) โดยการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม เพื่อศึกษาพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพของพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรมเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ พนักงานที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม จำนวน 6 บริษัท ได้แก่ 1) บริษัท ฮานาไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด 2) บริษัท ลำพูนซิงเค็งเก็น จำกัด 3) บริษัท เคซิน (ไทยแลนด์) จำกัด 4) บริษัท โอกิพีริซิชั่น จำกัด 5) บริษัท สยามไวร์เน็ตติ้ง จำกัด 6) บริษัท ฟิสบา จำกัด มีจำนวนประชากรทั้งหมด 7,061 คน และเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีสุ่มแบบตามความสะดวก (convenience sampling) คำนวณกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สัดส่วนประชากร (proportions) รวบรวมข้อมูลในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ถึง มีนาคม 2550

ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ได้จากการใช้สูตรคำนวณของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973 อ้างใน บุญใจ ศรีสถิตย์นรากร, 2547) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 จากจำนวนประชากรทั้งหมด (N) เท่ากับ 7,061 คน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง (n) เท่ากับ 379 คน ซึ่งผู้ทำการศึกษาได้เพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวนทั้งสิ้น 400 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม ซึ่งผู้ศึกษาสร้างขึ้นจากการศึกษาตามแนวคิดของ เพนเดอร์ (Pender, 1996) และการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ เพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ลักษณะงาน ตำแหน่ง รายได้ อายุการทำงาน จำนวนชั่วโมงที่ทำงาน สถานที่พักอาศัยปัจจุบัน ฯลฯ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพ และปัญหาอุปสรรค แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่

1) ด้านความรับผิดชอบต่อสุขภาพ	จำนวน 8 ข้อ
2) ด้านกิจกรรมทางกาย	จำนวน 8 ข้อ

3) ด้านโภชนาการ	จำนวน 12 ข้อ
4) ด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคล	จำนวน 8 ข้อ
5) ด้านการพัฒนาทางจิตวิญญาณ	จำนวน 8 ข้อ
6) ด้านการจัดการความเครียด	จำนวน 8 ข้อ

ลักษณะแบบสอบถามแต่ละข้อ มีคำตอบให้เลือกเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 4 ระดับ คือ ปฏิบัติเป็นประจำ ปฏิบัติบ่อยครั้ง ปฏิบัตินานๆครั้ง และไม่เคยปฏิบัติเลย โดยกำหนดการให้คะแนน ดังนี้

ระดับคะแนน 0	หมายถึง	กิจกรรมนั้นไม่เคยปฏิบัติเลย
ระดับคะแนน 1	หมายถึง	กิจกรรมนั้นปฏิบัตินานๆครั้ง
ระดับคะแนน 2	หมายถึง	กิจกรรมนั้นปฏิบัติบ่อยครั้ง
ระดับคะแนน 3	หมายถึง	กิจกรรมนั้นปฏิบัติเป็นประจำ

กำหนดเกณฑ์การแปลผลระดับของพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพโดยรวมและรายด้าน พิจารณาตามเกณฑ์ค่าเฉลี่ยคะแนนการตอบแต่ละตัวเลือก โดยใช้ (เกณฑ์คะแนนสูงสุด - ต่ำสุด) / 5 ดังนี้

ระดับ	ไม่ใช้อย่างยิ่ง	มีค่าเฉลี่ยคะแนน	0.00 – 0.60
ระดับ	ไม่ดี	มีค่าเฉลี่ยคะแนน	0.61 – 1.20
ระดับ	ปานกลาง	มีค่าเฉลี่ยคะแนน	1.21 – 1.80
ระดับ	ดี	มีค่าเฉลี่ยคะแนน	1.81 – 2.40
ระดับ	ดีมาก	มีค่าเฉลี่ยคะแนน	2.41 – 3.00

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การหาดัชนีความตรงตามเนื้อหา (Content Validity Index) โดยการนำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ประกอบด้วย อาจารย์จากคณะพยาบาล ที่มีความเชี่ยวชาญด้านงานส่งเสริมสุขภาพ 2 ท่าน และนักวิชาการด้านส่งเสริมสุขภาพ จากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูน 1 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาและความชัดเจนของแบบสอบถาม ดัชนีความตรงตามเนื้อหา เท่ากับ 0.88

การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาความเที่ยงตรงของเนื้อหาแล้ว ไปทดลองใช้กับพนักงาน โรงงานอุตสาหกรรม ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.90

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาครั้งนี้ ได้ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการจริยธรรมของ สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยผู้ศึกษาได้ชี้แจงรายละเอียดของการศึกษา วัตถุประสงค์ ขั้นตอน ประโยชน์ที่จะได้รับ การเก็บรักษาความลับของข้อมูลทั้งหมดของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งผู้ศึกษาขออนุญาตผู้ตอบแบบสอบถามทุกคน การศึกษาครั้งนี้ได้ตระหนักถึงสิทธิส่วนบุคคลในการสมัครใจเข้าร่วม โครงการ โดยไม่มีการบังคับ การรายงานผลจะสรุปเป็นภาพรวมทั้งหมด ไม่มีการรายงานเป็นบุคคล ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวใดๆของกลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มตัวอย่าง สามารถถอนตัวออกจากการศึกษาได้ตลอดเวลา โดยไม่ต้องแจ้งให้ผู้ศึกษาทราบ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำหนังสือจากองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกลาง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน สถานที่ที่ผู้ศึกษาปฏิบัติงาน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยระบุถึงประโยชน์ที่จะได้รับ ภายหลังจากศึกษานี้เสร็จสิ้น เช่น การจัดทำโครงการสร้างเสริมสุขภาพให้แก่พนักงานในสถานประกอบการฯ
2. เข้าพบกับผู้ประสานของแต่ละโรงงานที่ทำการศึกษา เพื่อสร้างสัมพันธภาพและขอความร่วมมือในการเข้าร่วมการศึกษา ชี้แจงวัตถุประสงค์ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ขั้นตอน และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนนัดหมายวันและเวลาเก็บแบบสอบถามส่งคืนผู้ศึกษา
3. ติดตามผู้ประสานงานในแต่ละบริษัทฯ เพื่อรวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดกลับคืน
4. หลังจากได้แบบสอบถามส่งกลับคืนแล้ว ผู้ศึกษาตรวจสอบความครบถ้วนของแบบสอบถามทุกฉบับก่อนนำไปวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรม SPSS ซึ่งจำแนกข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคล นำมาคำนวณหาจำนวน ร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด ต่ำสุด ตามลักษณะของข้อมูล
2. ข้อมูลพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าจำนวน ร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทั้งโดยรวมและแยกเป็นแต่ละด้านทั้ง 6 ด้าน
3. ปัญหาและอุปสรรคของพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพของพนักงาน โรงงานอุตสาหกรรม นำมาจัดเป็นหมวดหมู่ และบรรยายเป็นลักษณะส่วนใหญ่ที่พบในแต่ละพฤติกรรม